

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 179 (3043) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 10

Fényes győzelmek, döntő események napja volt az elmúlt vasárnap

Krasznodár és Maikop, a kaukázusi kőolajközpontok német kézen. Ghandit, Nehrut a kongresszus vezetőivel együtt letartóztatták. Zavargások Bombayben

Tegnap minden tekintetben fekete vasárnapja volt az angolszász és szövetséges hatalmaknak. A harcerekén, a távolkeleti vizeken és Indiában egyaránt olyan események játszódtak le, amelyek hatalmas léptekkel siettelik az eseményeket a végkifejlés felé.

A német vezéri főhadiszállás vasárnap délután folyamán a szokásos hadijelentésen kívül két különjelentést is adott ki a keleti hadszíntéren egymást érő áttörései német sikerekről. Az első jelentés többek között arról számolt be, hogy a délen harcoló német hadsereg immár négyszáz kilométer szélességben közvetlenül a Kaukázus hegyláncolatánál sorakozott fel. Egy késő délutáni különjelentés már Krasznodár elvételéről számolt be, majd egy órával később egy újabb különjelentés Majkop elvételét jelentette be. Hogy e két rendkívül fontos helység elfoglalása mit jelent a kaukázusi hadműveletek szempontjából, ahhoz különösebb magyarázat nem szükséges. Krasznodár nemcsak negyedmillió fővárosa az észak-kaukázusi egész területnek, hanem ugyanakkor rendkívül fontos ipari és hadfelszerelési központja is volt a Szovjetnek. De mindentől eltekintve hadászati szempontból is kulcshelyzete van, innen ágazik el ugyanis egy vasúti vonal a Fekete tenger mentén fekvő Novorosszijsk és Anapa, e két fontos szovjet hadikikötő felé, amelyeknek talán órákon belül való elvételével most már szintén számolni kell. Pedig nemcsak annyit jelentene, hogy a német hadsereg körülzárja azokat a szovjet csapatokat, amelyek az Azovi tenger partvidékén még ellenállást tanúsítanak, hanem jelenti ugyanakkor azt is, hogy a szovjet flotta elveszti egymás után még meglévő tengerparti támaszpontjait is, egyelőre az egyetlen Batum kivételével.

Bizonyos tekintetben Krasznodár elvételénél is nagyobb jelentősége van Majkop elfoglalásának. E mintegy hetvenötezer főnyi lakost számláló városnak a körzetében terül el tudvalevően az észak-kaukázusi vidék egyik leggazdagabb kőolajvidéke, ahonnan két irányban is vezetett kőolajvezeték. A német hadijelentés egyelőre nem számolt be arról, hogy a majkopi olajvidék milyen állapotban került a német hadsereg kezére. De ha a szovjet ismert módszerével eszközölt is rombolásokat, ismerve a német hadiapparátust, kétségtelen, hogy a majkopi olajkutatak a legközelebbi időn belül a német hadseregnek fognak termelni.

Külön figyelmet érdemel a vasárnapi német hadijelentésben az a mozzanat,

amely a Sztalingrád ellen irányuló újabb német támadásról szól. Ismerve a német hadijelentések módszerét, biztosra vehető, hogy néhány napon belül itt is döntő fegyvertényt fognak felmutatni a harcra vetett német hadsereg. Sztalingrád elvételéig pedig nemcsak a Volga vonalának elérését és a Kaukázus tökéletes elrekesztését jelentené, hanem azt is, hogy a délen küzdő német hadsereg mintegy hatszáz kilométerrel került az északon ellenálló szovjet hadsereg háta mögé. Egy a Sztalingrád irányából északi irányban esetleg bekövetkező német támadás a szovjet középső arcvonalát hozhatja a legválságosabb helyzetbe.

A távolkeleti vizeken, a Salamon szigetek körzetében a japán és angolszász légi és hadiflotta mérte ismét össze erejét az angolszászokra nézve lesújtó eredménnyel. A hatalmas méretű tengeri

ütközet tegnap még tartott, de a japán császári főhadiszállás már a tegnapi nap folyamán az angol-amerikai tengeri hadsereget megsemmisítő győzelmet jelenthetett, nem kevesebb, mint egy csatahajó, hét cirkáló, négy romboló és tíz ellenséges szállítóhajó, valamint negyvenegy ellenséges repülőgép pusztulásával. Ezzel az angolszász haditengerészeti flotta egycsapásra ismét több mint százezer tonnányi hajótérít veszített. A Salamon szigetek körül lejátszódtott megsemmisítő angolszász vereség mindenél jobban mutatja, hogy a távolkeleti vizeket immár egyedül a japán légi és tengeri hadsereg uralja és Amerika már Ausztrália ellátását sem biztosíthatja többé. Ausztrália jövője mindenesetre egyedül Japántól függ és nem Amerikától s még kevésbé Angliától.

A harcéri eseményeken kívül India-

ban érlelt meg a vasárnapi nap olyan helyzetet, amely az angol világbirodalom drámai összeroppanásához fog szükség-szerűen vezetni. Miután ugyanis a pándiai kongresszus félreérthetetlen hangnemen felszólította az összes angolokat India azonnali elhagyására, Bombay kormányzója az indiai kormányval egyetértésben letartóztatta nemcsak Ghandit, Nehrut és Azadot, a hindu szabadságmozgalom vezetőembereit, hanem azonfelül még mintegy százötven hindu vezetőt. Ezzel az indiai válság tetőfokára hágott és vége nem lehet egyéb, mint Anglia uralmának legrövidebb időn belül való felszámolása egész Indiában. Erről nemcsak a mintegy háromszázötven millió mindenre elszánt hindu fog gondoskodni, hanem Japán is, amelynek hadserege ott áll, ugráshelyen a burmai határon.

Hatalmas győzelmet arattak a japán repülő és hadihajók az egyesült angol-amerikai hajóhad felett

1 csatahajót, 7 cirkálót, 4 rombolót és 10 szállítóhajót súlyosztettek el eddig. Az ütközet még tart

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A császári főhadiszállás közli:

A japán haditengerészet augusztus hetediké óta hevesen támadja a Salamon-szigetek vizein lévő angol és amerikai hadihajókat. A japán haditengerészet megsemmisítő csapást mért az ellenséges hajókra. A tengeri csata még folyik. A csata eddigi eredménye: elsúlyosztottunk egy csatahajót, négy nehézcirkálót, három cirkálót, négy rombolót és tíz szállítóhajót. Súlyosan megrongáltunk három cirkálót, két rombolót és több szállítóhajót. Légiharcokban megsemmisítettünk 41 ellenséges gépet. A japán veszteség hét repülőgép. Két japán cirkáló megsérült.

Megjelennek a helyszínen a japán bombázók és torpedóvetők

Tokióból jelentik: (NTI.) A Salamon-szigetek mellett lezajlott tengeri csatáról érdekes részletek váltak ismertté. Augusztus 7-én 11 óra 20 perckor japán felderítő gépek nagyobb angol-amerikai flottát fedeztek fel a Salamon-szigetek közelében. Nyomban értesítették a japán légitámaszpontokat, Kora délután megjelentek a japán bombázógépek és közvetlen közélről dobták le bombáikat és torpedóikat az ellenséges hadihajó egységekre. Az ellenség védekezése igen heves volt, mégis egyik hajójuk a másik után súlyodt el. Időköz-

ben ellenséges repülőgépek érkeztek a csata színhelyére és nagy légiütközet fejlődött ki, melynek során a japánok 41 ellenséges repülőgépet lőttek le. 7 saját gépük elvesztése mellett. Később tüzérségi párbaj kezdődött a japán és az ellenséges hadihajóegységek között, amely egész éjjel át tartott. A nagy tengeri ütközet augusztus 8-án folytatódott és még most is tart. (MTI.)

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A berlini lapok jelentése szerint a japánok tengeri védelme a Salamon szigetek közelében lévő szigeten

annak jelét mutatják, hogy az Egyesült Államok tengeri haderejének kísérlete a tevékeny offenzív működésre sikertelen maradt. A Völkischer Beobachter megállapítása szerint a japán győzelem összefüggésben áll az Észak-Ausztrália és Új Guinea felett kifejtett legutóbbi japán hadászati tevékenységgel. Ennek keretében tartozott az Észak-Ausztrália és Új Guinea között levő szigetcsoport elfoglalása és a japán partraszállás Buna és Gona szigeteken, valamint Új Guinea északi részében. Mc Arthur főhadiszállásának jelentéseiben is kénytelenek voltak elismerni, hogy a japánok kerekén 6500 kilométer szélességben uralják a deffenzív és offenzív támaszpontokat Ausztráliától északra. Egyelőre még áttekinthetetlen az angol-amerikai kísérlet, amellyel Új Guineától keletre támadó tevékenységet akarnak kifejteni. Az eddigi kísérletek az angol-amerikai hajóhad rendkívüli veszteségét eredményezték, beigazolvva mennyire fontosak a japánok által elfoglalt támaszpontok. A japán sikerek súlyos csapást jelentenek Rooseveltre. Néhány nappal ezelőtt Roosevelt egyik kedvelt embere, az Egyesült Államok hajózási bizottságának elnöke nyilatkozatában megjósol-

ta a japán tengeri hatalom közeli bukásiát, minthogy a japánok elvesztették repülőgépanyahajóik legnagyobb részét és 46 cirkálójuk közül 32-t. Az a fajta nyilatkozatokból látszik, hogy Roosevelttel hírvérése semmit sem tanult a pearl-harbouri eseményekből.

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati

Iroda jelenti: Mint az angol és amerikai hírszolgálati irodák közlik, még nem rendelkeznek újabb jelentésekkel a Szalamon szigeteken folyó tengeri ütközettel kapcsolatban azonfelül, hogy Nimitz tengernagy jelentette, hogy a támadó hadműveletek a japán ellenállás ellenére kedvezően folynak.

Két különjelentés a legújabb kaukázusi német sikerekről

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelent a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnokság közli: Német gyalogos hadosztályok kiválóan támogatva a légi-erő kötelékeitől, a szokatlan meneteljesítmények és a trópusi hőségben vívott kemény harcok után áttörték az ellenség állásait és elfoglalták az ellenséges fegyverkezési ipar számára

fontos Krasznodart, Kuban fővárosát.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelent a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnokság közli: Maikóp városát a Kaukázus északi szélén elterülő nagy köolajvidék központját német gyorskötélékek vasárnap 18 óra 20 perccor rohammal elfoglalták.

Krasznodár az orosz fegyverkezési és köolajfinomító ipar fontos központja

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Krasznodár elfoglalásáról szóló különjelentéshez a véderő főparancsnoksága kiegészítésként a következőket közli: Krasznodár elfoglalását ugyanazok a német gyalogos hadosztályok hajtották végre, amelyek 13 nappal ezelőtt bevették Rosztovot. Ezek a hadosztályok az ellenség szüntelen üldözése közben, trópusi hőségben, porfelhőkben és homokviharakban 13 nap alatt 280 kilométert haladtak előre. Noha az ellenség kemény ellenállást tanúsított, rohammal bevették a termékeny fekete föld közepén fekvő Krasznodárt. Az elért eredmény kivívásában végig nagy szerepe volt a német légi-erő támogatásának. Krasznodár a Kuban északi partján fekszik, igen fontos vasúti gócpont és kerekén 210 ezer lakosa van. Egyik fontos központja a szovjet fegyverkezési iparának. Nevezetesen a város fémfeldolgozó és köolajfeldolgozó ipara is. Ezenfelül fejlett élelmiszeripara és könnyűipara van.

Maikopban vasöntőde, fegyver és traktorgyár, köolajfinomító és élelmiszerfeldolgozó van

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint katonai helyről Maikop elfoglalásával kapcsolatban közlik. Maikop a cserkesz nép által lakott önkormányzati terület fővárosa, 75.000 lakossal, a Kuban legnagyobb mellékfolyója, a Pelaga mellett fekszik. A város főként a környező olajmezők termékeinek feldolgozása szempontjából nevezetes. A petróleum termékek feldolgozásán kívül fontos ipari vállalatok vannak a városban, különösen jelentős vasöntődeje, a fegyverkezési üzemek közül pedig kézigépjármű és traktor előállítására. Jelentős vegyipara is van. Ezek között legjelentősebb egy gutta-percha gyár. A város kitünő termőföld központjában fekszik és ennek következtében fejlett élelmiszeripara is van. Itt dolgozzák fel a környék gyapot- és olajnövénytermékeit is. Van a városban nagy dohány- és bogyógyár is.

Berlinből érkezett jelentés szerint augusztus 9-ét az angolszászok a szövetségesek feketenapjának nevezik, amely a tengelyhatalmakat jelentős lépéssel vitte közelebb hadicéljai felé. Krasznodár és Maikop elfoglalása, valamint a többi szakterüzetek a szovjet csapatok

nak nagy összevisszaságban történő megadását a legnagyobb aggodalommal tölti el a szovjet hadvezetést. Valószínűen Timosenko megkísérli hadserege maradványainak a kaukázusi kikötőkön keresztül való megmentését, de bizonyos, hogy ez a kísérlet a német légi-erő heves támadásai folytán meghiúsul. A birodalmi fővárosban a szovjet különböző akciójáról szóló hírszolgálatok nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot, hogy csak csupán feltétel nélküli megadásról lehet szó. Az angol fővárosban is tudni vélnek a szovjet különböző tervéről, erre vall az is, hogy a britek a volt cári körökkel folytatnak megbeszéléseket, akiket rá akarnak bírni a háború folytatására.

Augusztus 16-án iktatják be dr. Bánáss Lászlót kanonoki stallumába

Dr. Karácsonyi János székét öröklő az új kanonok a székeskáptalanban

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Lapok már beszámolt arról, hogy dr. Bánáss László kanonoki és kispóspostplébánosi kinevezése Rómából megérkezett és azt dr. Scheffler János püspök személyesen hozta a kinevezett tudomására. Dr. Scheffler János püspök, mint a nagyvárad püspökség apostoli kormányzója a kinevezést hivatalos okiratban is közölte dr. Bánáss Lászlóval és a nagyváradit lat. szert. székeskáptalannal. Ez a két okirat megemlíti, hogy dr. Karácsonyi János nagyprépost-székesegyházi kanonok halála után a megürült szék szentszéki engedéllyel több évig betöltetlen maradt, továbbá azt is, hogy dr. Lindenberger János volt apostoli kormányzó, debreceni kispóspost-

plébános lemondásával és a lemondás elfogadásával a debreceni plébánia is megürült. Erre a két megüresedett javadalomra, a székeskáptalan mesterkanonoki székébe és a debreceni plébániára a Szentszék a főpásztor előterjesztésére dr. Bánáss Lászlót nevezte ki.

A kinevezést úgy a székeskáptalan tagjai, mint a debreceni római katolikus egyházközség, az egész egyházmegye hívei és papsága a legnagyobb örömmel vették tudomásul. Dr. Bánáss Lászlót már eddig is sokan keresték fel üdvözléssel és szerencsekívánataikkal.

Dr. Bánáss László kanonoki beiktatása augusztus 16-án, hétfőn lesz Nagyváradon.

Több irányban a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást a rendőrség a rablómerénylet ügyében

Nem életveszélyes Csernák Emma sebesülése

Nagyvárad. Saját tud. Mély megdöbbenést váltott ki a városban a szombat hajnalra virradó éjszakán történt rablómerénylet, amelynek Csernák Emma esett áldozatul.

A vakmerő rablótámadás ügyében nyomban széleskörű vizsgálatot indított a nagyvárad rendőrség, szombaton éjszaka és vasárnap nagyobb méretű razziát tartottak a városban, közben rádiókörözést rendeltek el az országban cred-

mény azonban a hétfőn déli órákig nem mutatkozott.

Vasárnap délután a Félix-fürdő határában az állítólagos tetteshez hasonló embert fogtak el, de a gyanúsítottat a szembeállítás alkalmával Csernák Emma nem ismert rá.

A rendőrség egyébként más irányban is folytatja a nyomozást és minden valószínűség szerint rövidesen eredmény mutatkozik. Hivatalos jelentés a rend-

mozás eredményéről a rendőrség nem adott ki.

Csernák Emma egészségi állapota ki-elégítő, a golyót még nem vették ki melléből, mert a műtétre kedvezőbb időt várnak az orvosok.

Kiutalták a cipőigénylő lapokat

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn déli előtt a polgármester átvizsgálta a cipőigényléseket és mintegy 450 pár kész lábellenőre szóló utalványt bocsátott a város lakosságának rendelkezésére. A kész cipő utalványokat főleg családfelelősök kapták, nők és gyermekek a szeptemberi kiutalás alkalmával kaphatják meg igénylésüket. Kiutaltak ezenkívül mintegy kétezer mérték utáni utalványt, nagyszámú mérték utáni rendelést, ugyancsak cipőfejlesztést.

Itt írjuk meg, hogy a közlelmiszeri hivatalban nagymennyiségű kiutalt cipőigénylő lap áll a közönség rendelkezésére s ezért a közlelmiszeri hivatal ezuton is felhívja a nagyközönség figyelmét arra, hogy az igénylő lapokat mielőbb váltsa ki, mert a további kiutalások folytán a kimenő lapok miatt esetleges munkatorlódás állna elő.

A SZÁLLÍTÓMUNKÁSOK BELÉPTÉK A NEMZETI MUNKAKÖZPONTBA. Vasárnap délelőtt a nagyvárad szállítócégek munkásainak megbízottjai bejelentették a titkárságnak, hogy valamennyien be akarnak lépni a NMK-ba és megkívánják alakítani a szállító munkások szakszervezetét. A megjelentek előtt Nagy István NMK titkár ismertette azt, hogy a szállító munkásoknak is meg kell nevezni azokat a munkásokat, akik a munkabérek megállapító bizottságban fognak részt venni és akik a munkaadókkal közösen, valamint a Kereskedelmi és Iparkamara irányítása mellett kidolgozzák a munkabérek és jóváhagyás végett felterjesztik az illetékes minisztériumba. A bejelentést a megjelent szállító munkások megbízottjai a legnagyobb örömmel vették tudomásul és nyomban meg is választották a hat rendes és négy pótagból álló bérmegállapító bizottságot. Ugyancsak beléptek valamennyien a NMK szállító munkások szakszervezetébe.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

Ghandit, Nehrut és a kongresszus többi vezetőit letartóztatták

Angol részről törvényellenesnek minősítették a kongresszusi párt bizottságát. Ghandi és Nehru kitartásra biztatták népeiket letartóztatásuk alkalmával

Bombayból jelentik: (OFI.) Hivatalosan közlik: A bombayi kormányzó az indiai kormánnyal egyetértésben letartóztatta Gandhit, valamint a pánindiai kongresszus munkabizottságának összes tagjait, akik résztvettek a bizottság legutóbbi ülésén. — Bombayban megtiltották minden gyűlést és felvonulást. A rendőrség szét szórta a gyülekező tömegeket. Egész Indiában betiltották a pánindiai kon-

gresszus munkabizottságának üléseit és összejöveteleit. (MTI.)
 Vichyből jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Az angol hirszolgálat bombayi jelentésében megerősíti, hogy Gandhit, Nehrut, Azadot, Patelét és négy kongresszusi párt vezetőt letartóztattak. Ugyancsak letartóztatták Gandhi titkárnőjét. Gandhi feleségének az angol hatóságok felajánlották, hogy követheti férjét a börtönbe. Gandhi felesége elutasította az ajánlatot.

Lisszabomból jelentik: (OFI.) Az angol hirszolgálat közlése szerint a Bombayban letartóztatott kongresszusi vezetők száma 54-re emelkedett. A letartóztatottak közt van Bombay polgármestere is. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hirszolgálat közli: Az indiai fő-kormányzó nyilatkozatot tett, amelyben hangsúlyozta, hogy Anglia nem ismeri el, hogy az indiai kongresszusi párt egész India nevében szól. A kongresszus javaslatának elfogadása után tulnag zavart és rendetlenséget idézne elő az angol hirodalom háborus erőfelfejtésében. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hirszolgálat jelentése szerint az egyesült indiai tartományok kormányzója kijelentette, hogy a pánindiai kongresszus bizottsága, valamint ennek összes tartományi alakulatai és az egyéb alárendelt kongresszusi bizottságok törvényellenes alakulatok.

Könnyfakasztó gázzal oszlatták szét a tüntető hindu tömegeket

Lisszabomból jelentik: (NTI.) Az angol hirszolgálat bombayi jelentése szerint Indiában Gandhi és a kongresszusi párt vezetőinek letartóztatása miatt kihirdették a nemzeti gyásznapot. Ennek következtében Bombay város képe teljesen megváltozott. A város utcáin hatalmas tömegek szoronganak, mindenütt nagy zavart idézve elő. Az indiai kongresszus vezető férjainak letartóztatása tovább folyik. Mikor a rendőrségi gépkocsi Gandhival és több letartóztatott vezető személyiséggel Bombay utcáin elhaladt, hatalmas tömeg éltette Gandhit. A kongresszusi bizottság épülete előtt a tömeget könnyfakasztó gázzal szórták szét. (MTI.)

Anglia végszükségéből mindig a nyers erőt alkalmazza. (MTI.)
 Bangkokból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Boshe, a kongresszusi párt vezetőinek letartóztatásával kapcsolatban kijelentette, hogy az őt nem lepte meg Indiában a harc most komolyan megkezdődött. India ezt a harcot meg fogja nyerni.

Eldördültek az első angol sortűzek — megkezdődött a hindu szabadságharc

Bombayból jelentik: (OFI.) Vasárnap letartóztatták Gandhi feleségét is. Eddigi értesülés szerint vasárnap Bombayban súlyos zavargások voltak, melybe a rendőrség is beavatkozott. A lakosság köréből több a halott és a sebesült. A letartóztatottak száma 149-re emelkedett. Eddig 15 sebesültet szállítottak kórházba. A rendőrség öt helyen adott le sortűzetet a tömegre. Az indus tömegek rohammal elfoglaltak egy gabonraktárt és egy rendőrállomást, Ahmed Abadban fel akartak gyújtani egy rendőroroszobát. A rendőrség fegyverét használta, mi-

nek következtében egy ember meghalt, egy megebesült. (MTI.)
Lisszabomból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az United Press delhii jelentése szerint Kalkutába olyan hírek érkeztek, hogy Bengháli több nagyobb iparvállalatának vezetője nem volt hajlandó eleget tenni az angol felhívásnak, hogy India háboru erőfeszítése megzavarásának megakadályozásáért csatlakozzék az indiai kerekdedelmi kamarák szövetségéhez. Az United Press szerint ez a tény annál nagyobb jelentőségű, mert Bengháliában van az indiai háborus ipar 80 százaléka.

"A mostani harc tömegharc lesz" — mondotta Ghandi

Bombayból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Az indiai kongresszus munkabizottságának ülésén Gandhi hosszabb beszédet mondott. A mostani harc tömegharc lesz — mondotta — és nyílt hadjárat. Életemnek ez lesz az utolsó harca. Hamarosan szabadoknak kell lennünk, hogy segíthessük a szabadságért küzdő népeket — mondotta Gandhi.

"Követeléseink halálosan komolyak" — mondotta Nehru

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hirszolgálat közlése szerint Nehru, akit időközben letartóztattak, letartóztatása előtt a következőket jelentette ki: Követeléseink halálosan komolyak, erről legyen minkenti meggyőződve. A világon nemcsak angolok és amerikaiok élnek, másoknak is vannak jogaik. Az angolok és amerikaiak nem trathatják fenn tovább uralmukat fenyegetésekkel, sőt ezzel csak súlyosbítják helyzetüket. (MTI.)

Németországban nagy feltűnést keltettek az események

Berlinből jelentik: (NTI.) Mértékadó német körökben az angol kormány indiai intézkedései a legnagyobb feltűnést keltették, noha az angolok erre irányuló tevékenysége nem érte őket váratlanul. Az angol terrorintézkedések Indiában, a szabadságharcosok letartóztatása, azt mutatják, hogyha a különböző propaganda jelszavak nem használnak.

Bose harci szózatot intézett India népeihez

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Bose a legújabb indiai eseményekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:
 Mahatma Gandhit és egy sereg más vezetőt börtönbe vetették csak azért, mert elkövették azt a „bűntényt”, hogy köveették India szabadságát. Nem kétkedem abban, hogy eddig már további ezreket tartóztattak le. Azok számára, akik hosszú esztendőket töltöttek fogságban, csak azért, mert a szabadságért harcoltak, az események ilyen fordulata nem meglepő. Nagy nemzetközi fontossága az a tény, hogy az angol kormány, mialatt világgá kürtölik, hogy a szabadságért és a demokráciáért küzd, saját birodalmában egy nép vezéreit börtönbe veti. csak azért, mert nemzeti szabadságot követeltek. Ez minden Lizonnyal a legsúlyosabb érv mellett, hogy minden el-

fogulatlan ember meggyőződjék arról, hogy Anglia kizáróan a saját imperialista céljaiért és az arra felépített régi rendért küzd. Nem kétkedem abban, hogy ebben a harcban a rabszolgasorsban sanyaló India és az imperialista Anglia között a civilizált világ rokonszenve tulnyomórészen India oldalán lesz. Ezekben a sorsdöntő órákban indiai honfitársaimnak és a külföldön élő indiaiaknak azt szeretném oda kiáltani:

Elhangzott a kürtjel, nemzeti felszabadulásunk utolsó csatajele! Minden férfi, minden asszony és minden gyermek köteles ma a harcban részt venni. Mindegy, hogy milyen szenvedést s áldozatot jelent ez. El kell vetni a megegyezésnek még a gondolatát is, nem szabad kételkedni és ingadozni. Az indiaiak Indiában és a külföldön a világ közvéleményétől és Anglia ellen.

ségeitől teljes mértékben támogatva, szorosan összefogva, harcoljanak, minden elképzelhető eszközzel mindaddig, amíg az utolsó angolt is sikerült kiűzni Indiából és mindaddig, amíg az indiai függetlenség zászlója ismét ott lobog hazánk szent völgyei felett.

Nyilatkozott az angolok indiai bábkormányza is

Lisszabomból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hirszolgálat jelentése szerint Uj Delhiben az indiai kormány szombaton este nyilatkozatot tett közzé, amely szerint az indiai kormány szilárd elhatározása, hogy eleget tesz kötelezettségeinek. A kormány nem fogadja el a kongresszusi párt állítását, hogy egész India akaratát képviseli. A kongresszus nagyon fontos helyet foglal el India politikai életében, de a kormány feladata, hogy mérlegelje a különböző népcsoportok álláspontját. A nyilatkozat végül ezeket mondja: Szilárdan hiszünk, hogy India népe elfogadja a brit parlament és a brit nép részéről nyújtott kezeséget. A kormány felelőst mindenkit, hogy függesse fel a politikai ellentéteket és a háború tartamára helyezze mindenek elé az ország védelmét és a közös célok megvalósításának gondolatát.

Angliában nagy nyugtalanságot keltettek az indiai események

Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Londoni táviratok jelentése szerint Gandhi és a kongresszusi tagok letartóztatása nagy izgalmat keltett Angliában. A sajtó igyekszik igazolni a kormány intézkedéseit. Bizonyos körökben azonban megjegyzik, hogy a Mahatma és más hindu hazafiak korábbi letartóztatása sem vezetett soha az indiai kérdés megoldására és kényszeralkalmazásával Anglia csak kihívja a lakosság ellenállását és megkockáztatja a lőporos hordó felrobbantását.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hirszolgálat poonai jelentése szerint a kongresszus épülete közelében összegyűlt tömegekre a rendőrség tüzet nyitott, a golyók két embert megsebesítettek, egyet megöltek. A tömeg többször megkísérelte a kordon átlépését, hogy a kongresszus épületéhez eljusson, azonban a rendőrség gumibottal szétverte a tömeget. Néhányan köveket dobáltak a rendőrökre. Eddig 30 embert tartóztattak le. (MTI.)

Amerikában kezdik beismerni a Salamon-szigeti vereséget

Bern. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint észak-amerikai katonai körökben beismerik, hogy a Salamon szigeteken folyó csatában a szövetséges tengeri haderő súlyos veszteségeket szenvedett. Arra a kijelentésre szorítkoznak, hogy a folyó hadműveletekről részletek nem közölhetők.

Bern. (Bud. Tud.): A moszkvai rádió jelentésében arról számol be, hogy a szovjet fővárosban gyűlésező szövetséges haditanács biztosítékot adott arra vonatkozóan, hogy a második arcvonal megteremtésének órája közeledik. Londoni hírek szerint a moszkvai tárgyalásokhoz Londonban még semmi megjegyzést nem fűznek és az egész ügyet hallgatással mellőzik. Még az angolezáz diplomata moszkvai utazásának tényét is részben harmadkézből jelentik és ahhoz semmiféle megjegyzést nem fűznek.

Nagy ünnepe volt Nagyvárad vasutasságának a zászló visszatérése

Térzenét és szerenádot adott a szolnoki vasutas zenekar. Az aradi vasutasok zászlóját is elhozták az ünnepekre

Nagyvárad. Saját tud. Felemelő ünnepi napja volt vasárnap Nagyvárad s egyben az egész ország vasutasságának. A felszabadulás után újjáéledt MÁV Nagyvárad Vasutasok Köre országos ünnepség keretében hozta haza Nagyváradra azt a Szent László zászlót, amelyet 1919-ben a vörös terror elől Budapestre vittek, innen pedig Szolnokra menekítették át. A Szolnoki Vasutasok négy tagja a zászlót és megőrizték a mai napig.

Szombaton este 8 órakor a Bémer-téren a szolnoki MÁV zenekara adott térzenét. A térzenét a város közönsége nagy élvezettel hallgatta és minden számát melegen megtapsolta. A térzene lezajlása után az ünnepség rendezője a szolnoki MÁV zenekarának közreműködésével a figyelem megnyilvánulásképpen, a zászlóanyának, Des Escherolles Krusper Gilbertnének és a két védőnőnek, báró Gerliczy Istvánnak és dr. Szecsey Istvánnak, dr. Czifra Kálmán és dr. Hlatky Endre főispánoknak, dr. Soós István polgármesternek, dr. Schriber Béla apostoli kormányzó helynöknek és még több előkelőségnek éjjelizésével kedveskedett. A szerenádok alatt Fias János, a rendezőbizottság elnöke üdvözölte néhány szóval a megtisztelt előkelőségeket.

Vasárnap reggel 8 órakor impozáns keretek között történt meg a hazahozott zászló átadása az állomás előtti Budapest-téren. Midőn dr. Szecsey István MÁV üzletigazgató, Erdélyi István forgalmi főnök, Laky Kálmán állomásfőnök és Fias János kíséretében az izlésesen feldiszipított állomáscsarnokba belépett, megszólalt a kürt és a vasutas diszszázad feszes vigyázállásba merevedett. Svaszta József MÁV főtiszt, a diszszázad parancsnoka jelentést tett az üzletigazgatónak, aki ezután megadta az engedélyt az ünnepély megkezdésére.

Megkezdődik az ünnepség az állomás előtti téren

A szolnoki zenekar a Himnuszot játszotta. Fias János üdvözölte a szolnoki, a békéscsabai, a budapesti, valamint az ország minden részéből megjelent vasutas-kiküldötteket, majd megkezdődött a zászló ünnepélyes átadása. Pápai Sándor MÁV főintéző meghatott szavakkal emlékezett meg a szolnokiak nevében a zászló megőrzéséről, arra kérte a váradiakat, őrizzék meg a jövőben úgy, hogy ne legyen szükség még egyszer a menekülésre. Kovács Béla, a Nagyvárad Vasutas Kör elnöke átvette a zászlót Demjén Sándortól, a szolnoki Segélytiszti Kör elnökétől, majd a Horthy Miklós-úton és Rákóczi-úton keresztül megindult a díszmenet a Szent László-tér felé.

Zászlóünnepély a Szent László-téren

Kilenc órakor a Szent László-téren megkezdődött a zászlóünnepély. A Himnuszot a Nagyvárad MÁV Turul Ének- és Zeneegylet énekelte, majd a békéscsabai Dalárda adott elő

egy üdvözlő dalt.

Az ünnepély megnyitó beszédét dr. Szecsey István m. kir. kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgató mondta. Elmondotta, hogy általános felfogás szerint, bár a mai idők nem alkalmasak az ünneplésre, erre az ünnepségre mégis szükség volt, mivel erősíti nemzeti hitünket, összetartozásunkat és ápolja a hazafias érzést.

Ezután a zászlót feldiszipítotték és a feldiszipított zászlót a katolikus és protestáns egyházak képviselői üdvözölték. Szilágyi György alkalmi költeményét szavalta el ezután Zombory Sándor, majd Nemes Endrénék: „A

zászló visszatér” című versét a hájos kis Hoksáry Ági adta elő. A Szolnoki Dal- és Zeneegylet Petrányi Elemér karnagy vezetésével a „Fohász” című saját szerzeményét énekelte el. Ezután került a sor a zászlószegék beverésére.

Az avató ünnepi beszédet Koltán László képviselő mondotta. Külön üdvözölte az aradi zászlót, melyet az aradi vasutasok Békéscsabára mentették át s amit most az ottani Dal- és Zeneegylet hozott magával.

Az ünnepség befejezésekképpen a Turul Dalegylet a Szózatot énekelte el.

Sportmérkőzés és esti ünnepség

Déliután 4 órakor az Erzsébetligeti pályán labdarugómérkőzés volt a BVSC és a MÁV között, amelyről a-punk más helyén számoltunk be.

Este fél 9 órakor az alműhely termelében táncdal egybekötött ünnepi estét rendeztek. A Turul Dalárda a Himnuszot énekelte, a megnyitó beszédet pedig Fias János, a rendezőbi-

zottság elnöke mondotta. Az estén az előkelőségek között megjelent dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester és dr. Szecsey István üzletigazgató, akik meleg szavakkal emlékeztek meg a nagyvárad vasutasok dicséretreméltó hazafiasságáról. 10 óra után megkezdődött a tánc, amely a késő éjféli órákig tartott.

Bizottságot jelöltek ki a horbély és fodrász alkalmazottak munkabérének rendezésére

A vasárnapi munkaszünet kérdése. Csütörtökön közös értekezlet

(Nagyvárad.) — Népes vezetőségi ülést tartott az elmúlt héten a Nemzeti Munkaközpont horbély csoportja. Az ülésen képviselték magukat az összes nagyvárad horbély és fodrász üzemek férfi és női alkalmazottai.

A megbeszélésen Nagy István, a NMK titkára jelentette, hogy sok közbenjárás után sikerült a kereskedelemügyi minisztériumban kijárni, hogy felvegyék napirendre a horbélyok rendezetlen munkabér ügyét is. Ugyanis eddig még nem volt Erdély, illetve Nagyvárad területére is kiterjesztve a horbély szakmára is érvényes legkisebb munkabérről szóló rendelet.

A NMK illetékes helyről felszólítást kapott, hogy állítsák össze azt a bizottságot, úgy a munkaadók, mint a munkások részéről, akik hivatva lesz-

nek a legkisebb munkabért megállapítani. A péntek esti megbeszélésen kijelölték a legjobb szakmunkásokat és szakmunkásnőket. A kijelölést a titkárság még a szombati nap folyamán a helyi Iparkamarán keresztül az illetékes minisztériumba továbbította.

Az összevetőség élesen állást foglalt a teljes vasárnapi munkaszünet mellett is. Vasárnap, amikor minden rendez keresztny ember a családjával templomba megy, a fodrászok eh-hől is ki vannak zárva, nekik dolgozniuk kell.

A fenti ügyek letárgyalása végett csütörtökön este fél 8 órakor a horbély és fodrász alkalmazottak gyűlést tartanak, amelyre ezúton is tisztelettel meghívják a munkaadók egyesületének vezetőségét is.

Hozományadására kötelezett a tábla egy vezérigazgatót, aki elgázolt egy kislányt

Havi járadék megítélésére később kerül sor

A Magyar Tudósító jelenté: Súlyos szerencsétlenség történt évekkel ezelezt a Szent László-úton. Egy vállalati vezérigazgató autójával elütött egy játszó kislányt. A szerencsétlenség következtében a gyerek hosszú ideig kórházi ápolás alatt állott és jobbkarja megbénult. A kislány szülei — gyári munkások — kártérítési pert indítottak a vezérigazgató ellen. A baleset közelmúlt nyelincik tisztázása során a bíróság meg-

állapította, hogy az igazgató a megengedettnél sebesebben vezette autóját, tehát a gázolásért felelős. Most ítélt a perben a tábla dr. Lászlóffy Mihály tanácsosa. A tábla maga elé idéztette a kislányt és megsemmisítette béna karját. Lemertették az Igazságügyi Orvosi Tanács véleményét, amely szerint nagyon bizonytalan, hogy a merevséget műtéttel meg lehet-e szüntetni, mert az a veszély fenyeget, hogy az operáció következté-

ben esetleg még rosszabbodik a helyzet. A tanács tagjai megállapították, hogy a karon meglátszanak a sebes hegek nyomai, a kar merevsége pedig olyan testi fogyatkozást jelent, ami az életben való érvényesülést akadályozza és a férjhezmenési esélyeket megnehezíti. Ezért a tábla a kislány társadalmi helyzetének figyelembevételével 4000 pengő eszmei kártérítés, valamint az ápolási költségek megfizetésére kötelezte a vezérigazgatót. A munkaképesség csökkenése miatt követelt havi járadék felől a tábla még nem ítélt, mert a gyerek tíz éves és így munkaképessége csökkenésének foka és a majdan fizetendő kártérítés összege most még nem állapítható meg.

Miklós cár mellszobrát szolgáltatta be a fémgyűjtőnek egy nyiregyházi hadirokkant

Befejeződtek a nyiregyházi vasnapok

Kiemelkedő eredménnyel zárult a nyiregyházi vasnap, amelyen a hatóságok, a leventék és a város lakosságának minden rétege közreműködött a negymennyiségű vas- és fémhulladék gyűjtésében. A nyiregyházi vasnapokon érdekes és kedves semény is történt. Még az első világháborúban egy katekericszlávi hadikórházba került lábsebével Turnaj Béla őrvezető. A hadikórház kertjében, amely egy régi cári orosz iskolában volt, a magyar katonák egy 40 cm. magasságú Miklós cár mellszobrát talált. Az érdekes háborús emléket azóta magánál őrizte otthon és most, amikor Nyiregyházán is megtartották a vasnapokat, hazafelé költésének tartotta, hogy a régi „szákmányt” a fémgyűjtőnek beajánl-gátassa.

Miklós cár világháborús mellszobra tehát most helyet kap a régi és új háborús emlékek között, amelyek a vasnapok során felszínre kerültek.

Augusztus 26-án Székesfehérváron kezdődnek a vasnapok, amelyek egyébként az ország falvaiban is nagy lendülettel és egyre emelkedő eredményel folynak.

A hüvelyes termények legmagasabb ára

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 90.000—1942. számú rendeletével a hüvelyes termények legmagasabb árát folyó évi július hó 24. napjától kezdődőleg az alábbiakban állapította meg:

A legfeljebb 20% idegen anyagot tartalmazó bab termelői ára 100 kg. Fehér szokvány. és gyöngybab 50 pengő, fehér hosszú és lapos, fűrj és egyezínű színes bab 64 pengő, tarka vegyes és egyéb bab 56 pengő.

Legfeljebb 20% idegen anyagot tartalmazó, hántolatlan, zsizsikmentes borsó termelői ára 100 kgr.-ként:

Sárga (Viktória) 53 pengő, zöld (express) 45 pengő.

A legfeljebb 50% idegen anyagot tartalmazó lencse legmagasabb termelői ára 100 kgr.-ként:

Kisüzemű 54 pengő, középszemű 64 pengő, nagyüzemű 74 pengő, zsizsikmentes erdélyi lencse (Háromezék és Udvarhely megyei feladóállomáson) 74 pengő

Az árak vasúti kocsiba, vagy uszályba rakva értendők.

Nagyvárad, 1942. augusztus 6-án.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Hatalmas beszédet mondott a miniszterelnök Zalaegerszegen

Készen áll a közigazgatási reform javaslata. Közelebb kell vinni a hivatalokat az emberekhez

Zalaegerszeg. (MTI) Kállay Miklós miniszterelnök vasárnap a kormány több tagjával Zalaegerszegré utazott, ahol a vármegye közgyűlési termében beszédet mondott. Jelen voltak Antal István, Lukács Béla, Banffy Dániel Bárány és Radocsay László dr. miniszterek. A miniszterelnök a délelőtti órákban szentmisét hallgatott, amely után a megyeháza közgyűlési termébe volt kíséretével együtt. Teleki Béla gróf főispán üdvözlése, valamint több beszéd elhangzása után a miniszterelnök hosszabb beszédben válaszolt az üdvözlésre és a beszédekre. Mindenekelőtt megköszönte a szeretetteljes fogadtatást, majd így folytatta:

— Eljöttem Zala megyébe, mert záradoklatot akartam tenni annak a Kiszaludynak szelleméhez, aki a magyar megújítást ebből a vármegyéből hirdette. Eljöttem, mert el akartam záradokolni Deák Ferencnek, a haza bölcsének vármegyéjébe, hogy hitvallást, tegyek amellett, hogy a mai nehéz időkben bennünket Deák Ferenc bölcsesség, hite, nyugalmi és törhetetlen bizalma vezet.

A miniszterelnök ezután a különböző beszédekben felvetett kérdésekre válaszolt. Hangoztatta, hogy a zsidó birtokok átvételével kapcsolatos törvény végrehajtási utasítását mai nap tárgyalja meg a földművelésügyi miniszterrel. Gondoskodunk arról, hogy az elvett földek a magyarság kezébe kerüljenek. A kereskedelem és ipar átállításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy most sok szó esik a strohmann kérdésről. Az átállításnak mindig megvannak a maguk hurrikánjai. Magának a kereskedelemnek kell kivetni önmagából ezeket az embereket.

Az egyes ember és a közösség kérdései

A miniszterelnök a hétköznapi élet kérdéseire áttérve a következőket mondta:

— Sokat beszélnek ma szociális kérdésekről. A szociális kérdéseknek nincs jobb megoldásuk, mint a jó közigazgatás. A nagy állami célokat és a legkisebb emberi érdekeket is egyformán szem előtt kell tartani. A legnagyobb dolog országban más, egészen újszerű szempontokat kell figyelembe venni. Elsősorban természetesen azt, hogy háborubban vagyunk. Az egyes ember a háboruban megszünt elhanyagolható valakinek lenni. Az egyes ember kérdése ma az egész nagy közösség kérdésévé vált. A közigazgatásnak ma közelebb kell jutni az egyes emberhez. A belügyminiszternél már készen van a közigazgatás nagy átalakítását jelentő reform. A háborus idők azonban nem alkalmasak annak letárgyalására. Vannak azonban olyan részletek is, amelyeket már most meg lehet valósítani. Ezeket a belügyminiszter hama-

rosan a törvényhozás elé terjeszti. A közigazgatás más ágazatában is közelebb kell jutni a néphez. Lehetetlen, hogy ugyanarról az íróasztalról intézzék Göcsej és Haromszék ügyeit. Lehetetlen, hogy a gazdaközönség ne találjon fórumot, amelyet elérhet.

Nem emelhetjük a buza árát

— Azt a célt szolgálja a földművelésügyi közigazgatás átállítása. Hasonló megoldásra van szükség a közelítés terén is. Sokat foglalkozunk az árszínvonal kérdésével. Sokan azt mondják, hogy a szövetségeseinknek exportáltuk búzáunkat. Sajnos, nagyon keveset tudunk szállítani. A múlt évben gabonaneműt alig exportáltunk. Az

idén szeretnénk segítségére lenni a velünk küzdő barátainknak. Bármennyire is kívánatos volna ez a segítség, meg kell a dolgot fontolni, mert nem lehet az alá a fejadag alá menni, amelyet ma biztosítunk a magyar népek. A gazdatársadalom kifogásolja a 30 pengős búzaárát. Tévedés volna azt gondolni, hogy megoldanánk a kérdést azzal, hogy a búza árát 40 pengőre emeljük fel. Nem emelhetjük a búza árát azért sem, mert Németországban sem drágább. Ugy igyekeztünk a gazdák segítségére lenni, hogy a tej és a hizott sertés árát emeltük fel. Ezzel arra akartuk a gazdát biztatni, hogy több értéket termeljen. Legelsősorban azt a gazdát kell segíteni, aki munkát, tőkét és tudást fektet be munkájába.

Az ipari árak mérséklése

— Ma nem a gyarapodás idejét éljük. Ma nem az a jó gazda, aki sokat keres, hanem aki sokat termel. Egyik legnagyobb feladatunk az ipari áraknak a mezőgazdasági árakkal való összehangba hozása. Ennek két módja van. Az egyik a gyári haszonnak leszállítása, a másik az úgynevezett árrés, vagy köznyelven spannunk szabályo-

zása. A mai időkben mindent a minimumra kell leszorítani.

— A lábbeli és ruházati fronton gyors munkatempóval a katonaság és a hadiüzemekben dolgozó munkások bakancs szükségletén felül 350.000 bakancsot tudunk gyártani. A munkások számára október 15-éig 350.000 bakancs áll rendelkezésre 25–37 pengős áron.

Kisriport a nagy háborúból

Voronyezs, a szovjet harckocsik temetője

— A honvéd haditudósító század közlése —

A honvéd haditudósító század közlése. Itt a nagy orosz pusztán pihenőben voltunk, amikor a rádió bejelentette, hogy a német kötelékeknek sikerült elfoglalni a Don és Voronyezs folyók között fekvő hatalmas gyáriparral rendelkező Voronyezs városát.

Mivel a város harcoló magyar honvédekkel balszárnyán feküdt, másnap gépkocsikkal minden akadály nélkül bejutottunk a frissen elfoglalt városba. Ekkor a város nyugati és déli részét a szövetséges erők tartották megszállva, a keleti gyárnegyed lángokban állott és az oroszok birtokában volt, de még az északi részében és bent voltak a bolsevisták és onnan kísérleteztek harcok-támadásokkal. Ezek azonban meddő kísérletezések maradtak, mert minden harckocsit kilöttek a páncélvadászok, úgyhogy még hirmondó sem maradt belőlük.

Másnap már a keleti városnegyed is birtokunkba került. Az oroszok azonban az északi városnegyedben szívesen kitérték és tovább folytatták harckocsitámadásukat a megszállt városrészek ellen. Már 127 kilótt orosz harckocsi hevert Voronyezs utcáin, amikor nap-nap után még mindig nyolc-tíz újabb harckocsi tört be, hogy ott érje utól végzete.

Ettől függetlenül az északi városrészből a várost megkerülve, szintén számtalan harckocsit indítottak utba azzal a feladattal, hogy a németek által a Donon létesített hidfőket vegyék birtokukba. Az orosz hadvezetés ezt úgy képzelte elérni, hogy a harckocsikra kiülről anyai gyalogost rakott, amelynek csak meg tudtak kapaszkodni rajta. Am ezeknek a harckocsiknak és

embereknek is az lett a sorsuk, mint Voronyezsben.

Igy lett Voronyezs és közvetlen környéke a harckocsik temetője.

Voronyezs létfontossága jelentősége

A bolsevista hadvezetés látta ugyan, hogy minden kísérlet reménytelen, még sem hagyott fel a kísérletezésekkel. Újabb harckocsikat akart támadásba vetni és ekkor következett be az, amivel az orosz hadvezetés sem számolt. A harckocsik legénysége, miután látta, hogy egyetlen harckocsijuk sem tért vissza a támadásból, egyszerűen megtámadta a parancs végrehajtását. Hogy mi lett a legénység sorsa, azt el tudjuk képzelni. Az orosz hadvezetés azonban új eljárásról folyamodott. Vasuton messze idegenből szállították ezentúl a harckocsikat és azok legénységét. Amikor a szerelvény bejutott a pályaudvarra, a legénységet anélkül, hogy bárkivel is szobaállhattak volna, harckocsiba ültették és támadásra indították. A német páncélvadászok pedig nem is vártak egyebet, csak azt a pillanatot, hogy mikor mutatkozik az újabb célpont az előttük lévő domb peremén. Amint felfedezték őket, a páncélvadász nagyjában beirányozta kis harckocsiját. A lövegkezelőnek már nem volt más dolga, mint hogy lövegének csövét néhány centiméterrel jobbra, vagy balra fordítsa és már meg is tehette első lövését. Másodikkra igen ritkán került sor, mert a páncélvadász a kiszemelt harckocsinál már az elsővel telitalálatot ért. Így ment ez nap-nap után.

Felteszük a kérdést: Miért volt erre

Ezenkívül kétféle pár típus cipőt hozunk kereskedelmi forgalomba.

— A textil vonalon október 15-ig 400.000 méter gyapjú szövetet tudunk előállítani. Ugyanerre az időre 100.000 nadrág anyag, 350 ezer ing és alsónadrág anyag áll rendelkezésre. Mindezeket a cikkeket kizárólag a legalsóbb népréteg ellátására fordítjuk.

Még ebben az évben 3.000 vagou vetőmagot és 40.000 tenyészállatot osztunk szét a gazdák közt. Fejlesztjük a műtrágya gyárak teljesítőképességét. A közelítés terén megcsináljuk azt, hogy a liszt, zsír és burgonya fejadag mindenkinek a rendelkezésére álljon. Nem az a baj, ha egy-két napig nincs hús, hanem az, ha ez a hús csak drágábban kerül a fogyasztóhoz.

Az ország ma nehéz helyzetben van — fejezte be beszédét a miniszterelnök. — Célunk az, hogy legyen, hogy akik utánunk jönnek, gyermekeink és unokáink jobb élethez juszanak. Bennünket a sors küzdelmes generációnak jelölt ki, de ha hiszünk a jobb jövőben, meg is tudjuk azt teremteni!

A miniszterelnök beszédét nagy lelkesedéssel fogadta az egybegyűlt halgatóság. Kállay miniszterelnök ezután küldöttségeket fogadott. Egyidejűleg az igazságügyminiszter a bírókat és közjegyzőket, a földművelésügyi miniszter a gazdaközönség küldöttségét, Antal miniszter a nemzetpolitikai társaságot és Lukács miniszter a MÉP vezetőségét fogadta. Miniszterek délben a főispán ebédjén vettek részt.

az erőfeszítésre szüksége az orosz hadvezetésnek?

A felelet igen egyszerű. Attól függetlenül, hogy Voronyezs igen nagy ipari gócpont, a városban vezetett keresztül az a nagy teljesítményű duplavágányú vasút, amely a szovjetfővárost a Kaukázus kapujával összekötötte. Innen szeretnék volna tehermentesíteni a Rosztovnál húzó Timosenkót, aki délről sem kaphat segítséget. A Kaukázuson keresztül ugyanis most már végkép elakadt az angol segítség lehetősége is.

Az orosz hadvezetés ennek tudatában a moszkvai körzetből nagy erőket vont el és ezeket Voronyezs környékén vetette harcba.

A városban állomásozó németek szárdán kitérték és ugyanezt tették a szárnyon lévő magyar csapatok is. Nem hogy hátráltak volna, hanem a megújuló orosz támadásokat visszavetették, sőt nekik nagy veszteségeket okozva, előre is nyomultak. Másik szakaszon viszont a tavaszi charkovi csatában alkalmazott taktikához hasonlóan rövid, természetű visszavonulást rendeltek el.

Ez az újabb harapófogó most zárult be megszámlálhatatlan hadianyaggal és fogollyal. Hogy mit veszettek itt az oroszok, azt egyelőre sejtetni sem lehet. Az azonban bizonyos: önbizalmuk alaposan megrendült, mert a Donnak magyar szakaszán nem múlik el nap, hogy orosz katonák a folyamat átúszva, ne szöknének át hozzánk. A sikeres folyam-úszás után önként jelentkeznek a magyar csapatoknál. Így áll a helyzet Voronyezsnél és a Donnál.

Sz. Kovács Imre, hadnagy

Páctolja a keresztény ipart!

A Hombárhoz kell beszolgáltatni a kölestermés feleslegét

A Közellátásügyi Minisztérium 108.560—1942. sz. rendelete értelmében a termelő köteles 1942. évi kölestermésének a háztartási és gazdasági szükségletének meghaladó részét a Hombárhoz beszolgáltatni.

Háztartási szükséglet címén a háztartáshoz tartozó minden személy után 30. kgr.

Gazdasági szükséglet címén az arató és cseplő részt, valamint a gépkeresetet és munkavállalónak természetbeni szolgálatát címén járó mennyiséget.

Vetőmag címén kataszteri holdanként 25. kgr. tartható vissza.

Nagyvárad, 1942. aug. 6-án.

Dr. Soós s. k. polgármester.

83 fillér a szeszecet fogyasztói ára

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 85.716—1942. számú rendeletével a szeszecet legmagasabb árát az alábbiakban állapította meg:

A 100/0 (hydrátos) szeszecet legmagasabb gyári eladási ára nem haladhatja meg a gyárak egymás közötti forgalmában hl.-ként a 63.30 pengőt; legmagasabb viszonteladói ára hl.-ként 73.20 pengőt, legmagasabb fogyasztói ára pedig literenként 83 fillért.

A megállapított eladási árak magukban foglalják a 200/0-os forgalmi adó váltáságot is.

Kölcsönhordó és egyéb szállítójának betétje címén ezek beszerzési árának 1400/0-át lehet felszámítani. A hordókat és edényeket vevő köteles az áru átvételétől számított 60 napon belül bérmentve visszaküldeni.

Nagyvárad, 1942. aug. hó 6-án.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Megállapították a fagyaltkészítmények árát

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 84.100—1942. számú rendeletével a fagyalt készítmények árát az alábbiakban állapította meg:

A fagyalt legmagasabb viszonteladói ára literenként 2.80 pengő.

Cukrázsdák, espressók, fagyaltozók és utcai fagyaltárusok részéről kiszolgált fagyalt legmagasabb fogyasztói ára:

a) 28 cm³-es adag tölcserben adagként 14 fillér;

b) 40 cm³-es adag tölcserben adagként 20 fillér;

c) 56 cm³-es adag tölcserben adagként 28 fillér;

d) Ülővendégek részére csészében vagy pohárban kiszolgálva deciliterenként 50 fillér.

Jelen rendelet szempontjából fagyaltnak kell tekinteni a 48.400—1932. F. M. számú rendelet előírásainak megfelelően, módon és összetételben előállított készítményt.

A kiszolgálásra kerülő fagyalt ára, — az adagok megjelölése mellett, — az üzlethelyiségben látható helyen kifüggesztendő.

Nagyvárad, 1942. augusztus 5-én.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Ertesítés a must erjesztéséhez szükséges fajlesztő szétküldéséről

Egy adag élesztő 5 pengőbe kerül

Ertesítjük a szőlőgazdákat, hogy ez évben is termelünk eladásra fajlesztőket. A fajlesztővel való oltás a normális cukortartalmú, egészséges mustokra is jó hatással van, mert helyes erjedési folyamatot biztosíthatunk általa s az így erjesztett bor hamarabb tisztul, érik. A magas cukortartalmu, süritett musttal javított, rothadt, penészes szőlőből sajított, kénezett nyalkázott mustok helyes erjesztése pedig csak fajlesztővel történhetik.

Nagyobb hatás elérése végett szükséges az élesztőfajta célszerű megválasztása pl. aszujellegű, süritett musttal javított, kénezett, rothadt szőlőből szüretelt mustra mindig a megfelelő élesztőfajtát kell használni, éppen ezért a rendelésnél meg kell írni:

1. a nevet és pontos címet;
2. milyen fajtájú és mennyi mustot óhajt beoltani;
3. rothadt-e a szőlő, kénezik-e a mustot s mennyi a hozzávetőleges cukortartalma az erjesztendő mustnak;
4. mikor lesz a szüret.

Saját érdekében kérjük a szőlőgazdákat, hogy a felsorolt adatokat pontosan írják meg, mert ezen adatok birtokában tudja intézetünk kiválasztani a legmegfelelőbb élesztőfajtát, nehogy

megettörténjen az az eset, hogy kénezett mustot beoltsanak olyan élesztővel, amely az aszút jól erjeszti ugyan, de túri a kénessavat.

Az élesztő elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, tehát azt szüret előtt 5—8 nappal kell előre kérni. Az intézetünk által küldött élesztő száraz, hűvös helyen 2 hétig eláll, de felbontani nem szabad, csak közvetlenül a használat előtt. Tehát célszerű minél előbb kérni az élesztőt, hogy kellő időben ott legyen.

Az élesztő ára adagonként 5 pengő postai szállítással együtt, a pénzt azonban kérjük előre beküldeni. Az intézetben átvett adagokat 4 pengőbe számítjuk, tekintve, hogy azokat sem csomagolás, sem portoköltség nem terheli.

Megjegyezzük, hogy egy adag élesztővel annyi mustot is lehet kierjeszteni, amennyit egy hét alatt folytatólagosan leszüretelnek, továbbá használni már azt az adag élesztőt nem lehet, mert hatását elveszti.

Budapest, 1942. augusztus hó.

Orsz. M. Kir. Szőlő- és Bor-gazdasági Kísérleti Intézet Igazgatója. Budapest, II. Herman Ottó ut 15.

Megállapították az élő és vágott baromfi árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 6339—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A közellátásügyi minisztérium 90.600—1942. számú rendeletével az élő és vágott baromfi termékek árát az alábbiakban állapította meg:

1. Az élőcsirke legmagasabb termelői ára: 3 pengő kilogrammonként.
2. Az élőtyúk legmagasabb termelői ára 2.60 pengő kgr.-ként.

Baromfikereskedők az élő és vágott csirkének és tyúknak viszonteladói vagy fogyasztói részére történő eladásánál a megállapított termelői árhoz legfeljebb az alábbi bruttó kereskedői ártöbbletet számíthatják hozzá:

a) Élő baromfi:

Piacon kirakodó kereskedő és termelő fogyasztókkal szemben: tyúknál 0.15, csirkénél 0.20 pengőt kgr.-ként; kereskedők nyílt árusítási üzletben tyúknál 0.30, csirkénél 0.40 pengőt kilogrammonként.

b) Vágott, kopasztott baromfi bélével:

Piacon kirakodó kereskedő és termelő fogyasztókkal szemben tyúknál 0.80, csirkénél 1 pengőt kgr.-ként; kereskedő nyíltárusítási üzletben tyúknál 1, csirkénél 1.30 pengőt kilogrammonként.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Megállapították a száraztészták árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 6.377—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A közellátásügyi minisztérium 89.800—1942. sz. rendelete a száritott tésztaemlék legmagasabb árai a következőkben állapított meg.

A 0-ás jelzésű búzalisztból előállított, legfeljebb 13 százalék víztartalmú száritott tészta legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén a következő:

- a) tarhonya (reszelt vagy gömbölyű) és levestarhonya: Tojás nélküli, 2 tojásos, 4 tojásos áru P/kg.

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve 1.24, 1.74, 2.10; Nettó 1 kg-os csomagolásban 1.34, 1.84, 2.18;

Nettó 1/2kg-os csomagolásban 1.38, 1.88, 2.22;

Nettó 1/4kg-os csomagolásban 1.50, 2.—, 2.40.

- b) kocka, metélt, szarvacska, eperlevél, gürü, csillag, reszelt, kagyló, csusza és egyéb levestészták, a levestetelt és a cernatészta kivételével: Tojás nélküli, 2 tojásos, 4 tojásos áru P/kg.

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve 1.30, 1.80, 2.16;

Nettó 1 kg-os csomagolásban 1.46, 1.96, 2.32;

Nettó 1/2kg-os csomagolásban 1.48, 1.98, 2.34;

Nettó 1/4kg-os csomagolásban 1.52, 2.—, 2.36;

Nettó egytized kg-os csomagolásban 1.60, 2.10, 2.50.

- c) csőtészta (középvastag vagy vékony), spagetti, levestetelt, cernatészta: Tojás nélküli, 2 tojásos, 4 tojásos áru P/kg.

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve 1.38, 1.88, 2.22;

Nettó 1 kg-os csomagolásban 1.50,

2.—, 2.32; Nettó 1/2kg-os csomagolásban 1.54, 2.04, 2.36;

Nettó 1/4kg-os csomagolásban 1.64, 2.12, 2.40;

Nettó egytized kg-os csomagolásban 1.80, 2.30, 2.60.

Előállító üzemek a nagykereskedők részére történő eladásnál egyszerre legalább 200 kg. áru rendelése esetén a megállapított fogyasztói árból legalább 25 százalék engedményt köteles adni.

Előállító üzemek és nagykereskedők a kiskereskedők részére történő eladásnál a megállapított fogyasztói árból legalább 17 százalék engedményt köteles adni.

A megállapított árak az előállító üzem telephelyén házhozszállítva, más helyiségbe történő eladás esetében pedig szállításra felelő, kölcsön-ladákban értendők.

Az előállító üzem telephelyén kívül történő eladás esetén a megállapított árhoz legfeljebb az áru tényleg kifizetett bérmentesítési költsége számítható hozzá.

Száritott tészta bérmentesítésénél az előállításánál és csomagolásánál — 1 q liszt és a megfelelő tojásmennyiség ellenében 97 kg. tészta ingyen csomagolásban való kiszolgáltatása esetén — a feldolgozó üzem által felszámítható legmagasabb munkadíj a következő:

Bérmunkáltató zsákjában 1, 1/2, 1/4, 1/tized kg-os csomagolásban P/q a) tarhonya (reszelt vagy gömbölyű) és levestarhonya 14.50, 21, 24, 27, 35;

b) kocka, metélt, szarvacska, eperlevél, gürü, csillag, reszelt, kagyló, csusza és egyéb levestészták és a cernatészta kivételével 18.50, 30.—, 31.—, 33.—, 43.—;

c) csőtészta, középvastag, vagy vékony), spagetti, levestetelt, cernatészta 23.—, 31.—, 34.—, 38.—, 50.—.

A megállapított bérmunkadíjak a feldolgozó üzem telephelyén házhozszállítva, más helyiségbe történő szállítás esetén szállításra felelő, kölcsön-ladákban értendők; az általános forgalmi adó a bérmunkadíjhoz külön hozzászámítható.

A jelen rendeletben a csomagolt áru megállapított árát csak olyan száritott tésztaért szabad felszámítani, amelynek burkolatán vagy csomagolásán a készítő üzem neve, telephelye, a benne foglalt száritott tészta alapanyaga, keverési aránya, valamint a tartalmazott tojás mennyisége jól olvasható módon fel van tüntetve.

Nagyvárad, 1942. augusztus 6.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Adóhátralék miatt nem vonható vissza az iparjogositvány

A kereskedelmi miniszter konkrét esetről kifolyóan leszögezte, hogy nincsen olyan jogszabály, amelynek alapján az iparjogositványt állami adó és egyéb kincstári tartozások meg nem fizetése miatt vissza lehetne vonni. Az ennek megfelelően kialakult és a kereskedelmi miniszter elvi megállapításával alátámasztott joggyakorlat folytán, valamint az iparjogositványok megvonásáról szóló 1936. évi VII. t. e. 19. §-a köztartozás címén az iparjogositványok megvonását nem teszi lehetővé. A hátralékos közzadóknek behajtása csak az eziránt intézkedő érvényes jogszabályok szerint szorgalmazható. (Magy. Tud.)

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

József királyi herceg 70 éves születésnapja

MOT jelenti: József királyi herceg, tábornagy vasárnap ünnepelte 70. születésnapját. Délelőtt folyamán felkereste a német követ és tisztelgett előtte. Ezuán egymás után jelentek meg a különböző küldöttségek, hogy üdvözöljék a királyi herceget.

Allampolgársági esküt tett négy nagyváradai lakos. Nagyvárad. Saját tud. Ma délelőtt megjelentek a polgármesteri hivatalban Kursinszky Márta, Csiki János, Zakariás Andor és Székely Lajos visszahonosított nagyváradai lakosok és az anyakönyvvezető jelenlétében dr. Soós István kezébe letették az allampolgársági esküt.

TÁBORBA SZÁLLTAK A VÁRADI CSERKÉSZEK. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap szálltak táborba a nagyváradai cserkészek. A mintegy százhusz főnyi csapat a közeli Fugyivásárhelyen út táborát és éli két hétig a vidám erdőben életet. Az elutazás előtt módunkban volt beszélgetni Barosay Károly vm. főügyész, kerületi cserkész főtitkárral, aki elmondta, hogy az alpári erdőben lévő táborhoz Fugyivásárhelytől kezdve turistautat építenek ki s így a szülők, ismerősök és a cserkészifjúság barátai is könnyen megközelíthetik a kis sátorfalat.

A BAROSS SZÖVETSÉGBE tömörült Sütőiparosok Szakosztálya folyó évi augusztus hó 12-én (szerdán) délután 3 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében (Rákóczi-ut 12. III. em.) igen fontos, a szakosztály minden tagját igen közelről érdeklő ügyek megbeszélése céljából ülést tart, melyre a szakosztály t. tagjai tisztelettel meghívattak s megjelenésüket kéri az Elnökség.

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉST TARTOTT A BIHARMEGYEI GAZDASÁGI EGYSÉGET LŐTENYÉSZTÉSI SZAKOSZTÁLYA. Nagyvárad. Saját tud. A Bihar megyei Gazdasági Egység lőtenyészési szakosztálya hétfőn délelőtt 11 órakor választmányi ülést tartott a Sal Ferenc-utcai Magyar Házban. A gyűlés, melyen Nadányi Pál elnökölt, időzerű kérdéseket vitatott meg s a kora délutáni órákban ért véget.

A TERMÉNY. ÉS LISZTKERESKEDŐK SZAKOSZTÁLYA folyó évi aug. 11-én este 7 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében (Rákóczi-ut 12., III. em.) ülést tart, melyre a szakosztály t. tagjai tisztelettel meghívattak s a feltétlen megjelenést kéri az Elnökség.

OKTÓBERBEN MEGTARTJÁK AZ ŐSZI VÁSÁRT IS. A Budapesti Nemzetközi Vásárt követően néhány hétre rá megtartják az idén a szokásos Őszi Vásárt is. Az Országos Ipar-egyesület 100 éves jubileumi vásárnak szánta az idei kiállítást, de a jubileum ilyen nagyobb keretekben való megünneplésére nem kerül sor. Az Őszi Vásár október hó 1-én nyílik és 12-én zárul, tehát alig több, mint öt hét választja el a Nemzetközi Vásár időpontjától. Az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár nagy segítőitása lesz a termelőiparnak és a fogyasztómegeknek és természetesen a kiállítás egész szelleme a mai szükségleteket fogja visszatükröztetni. (Magy. Tud.)

Pályázat. A torinói kir. Műgyetem Calileo Ferraria Országos Elektrotechnikai Intézetbe egy 10.300 lírás ösztöndíjat létesített, oly fiatal magyar mérnök vagy fizikus részére, aki ott az 1942-43. tanév folyamán lektorteknikai továbbképző tanulmányokat hajlandó folytatni. Az ösztöndíjas tíz hónapon át köteles lesz nevezett intézetet látogatni és ott belső növendék-ként az intézet elnöksége által kijelölt vagy jóváhagyott tárgykörben munkálkodni, illetve kísérleti jellegű kutatásokat folytatni. Ezenkívül beírkozhat az elertrotechnikai továbbképző tanfolyamra. Részletekről Szerkesztőségünk szívesen ad bővebb felvilágosítást.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL
 Szabadság-utca 12. Háló, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

A MABI TAGOK MAGÁNKÓRHÁZI ÁPOLÁSI DIJAINAK MEGTÉRÍTÉSE. A Magyar Tudósító jelenti: A magánkórházi és magángyógyintézetek ápolási költsége a MABI-t csak beutalás esetében, még pedig az intézet és a magánkórház között előzetesen kötött egyezséggel megállapított mértékben terhel. Beutalás hiányában az intézet az ápolási költséget a legközelebbi közkórház legelső osztálybeli ápolási költségének mértékéig, legfeljebb négy hét tartamára és csak abban az esetben téríti meg, ha magánkórházi felvételt igazolt sürgős szükség tette megokolttá.

TÁJÉKOZTATÁS A SÓLYOMKÖVÁRI ÜNNEPSÉGRŐL. Augusztus 16-án, az Élesd község melletti Solyomkővár falában elhelyezendő emléktábla leplezésének ünnepségére a résztvevők három csoportban indulnak: I. augusztus 15-én, szombaton, a reggeli személy- vagy gyorsvonattal Mezőtelegre, innen iparvasúttal Feketeerdőre és Magaslakra. Alvás Magaslakon, innen 16-án reggel gyalog Solyomkővárhoz. II. aug. 16-án, vasárnap reggel 6 órakor indulás biciklivel a Kereskedelmi Csarnok elől. III. augusztus 16-án, vasárnap reggel 8 órakor indulás személyvonattal Élesd megállóhelyre. Bármelyik csoportban résztvenni szándékozók f. hó 13-án, csütörtökön estig jelentkezzenek az Idegenforgalmi Hivatalban, ahol a részletes utitervet és a fontos tudnivalókat közölni fogják.

Az Idegenforgalmi Hivatal közleménye
 I. A város belterületén bárhonnán, bárhova (az állomáshoz is és az állomástól is) az első negyedóra 1 P, minden további megkezdett negyedóra 50 fillér. Este 10 és reggel 6 óra között minden további megkezdett negyedóra 60 fillér.

2. Fuvardij a fürdőkhöz: 1. A Félix-fürdőbe, vagy a Püspökfürdőbe, vagy azokból Nagyváradra 4 P, 2. Bármelyik fürdőbe oda és vissza 6 P. 3. A várakozás első órája külön 1 P, a várakozás minden további órája külön 50 fillér. 4. Egyik fürdőből a másikkba félórai várakozással 2.50 pengő. Ezek az árak az este 10 óra előtti fuvarokra vonatkoznak.

Az I. és II. csoportban a csomagokért külön díj nem számítható.

III. Alkalmi fuvarok (temetés, esküvő stb.) megállapodás szerint.

Akiktől a bérkocsis az itt közölt díjaknál többet követel, vagy akivel szemben udvariatlan magatartást tanúsít, az — bérkocsis számát följegyezve — tegyen panaszt az Idegenforgalmi Hivatalban (Rákóczi-ut 13.)

Csütörtökön tartják meg a város közigazgatási ülését. Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt a városházán ut. ügyi értekezletet tartanak és csütörtökön délután a város közigazgatási bizottsága tartja meg szokásos havi ülését. A jelentések nyomán a város elmult havának közigazgatási történései válnak ismertessé és több időszervi kérdés is megvitátást nyer.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ISMÉT LEHET JELENTKEZNI AZ ORSOLYA ZÁRDÁBAN augusztus 12-én kezdődő 1 hónapos esti szalma- és koricaháncs-feldolgozó tanfolyamra. A résztvevők anyagot kapnak. Az órák hetenként háromszor lesznek este fél 7-től fél 8-ig.

DALOSOK FIGYELMÉBE. A tanítók Isten Orgonája Kórusa és a Magyar Dalkör 10-én, hétfőn a szokott helyen (Ritók-iskola és Magyar Ház) rendkívüli próbát tart. Előbbi fél 7, utóbbi 8 órakor. Mindkét egyesület elnöksége kéri az itthon lévő tagok pontos megjelenését.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

ÁRVERÉSI HIRDETMENY.

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. augusztus 19-én, d. e. 11 órakor, a másodikikat 1942. augusztus 28-án, délelőtt 11 órakor a városi közraktárban (Thaly K.-utca 2.) kitűzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becserlték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság a becserltékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. **Orbán Zoltán** végrehajtó.

A kiadmány hitelűl: **Molnár** kiadó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. augusztus 22. a másodikikat 1942. szeptember 1-re a városi közraktárban (Thaly K.-u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becserlték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság a becserltékre való tekintet nélkül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. augusztus 19. **Fodré Sándor** végrehajtó.

Kavéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-ot.

Új keresztény üzlet

Órák, ékszerek

és kegytárgyak nagy választékban.

Javításokat pontosan eszközölk. Aranyat, ezüstöt, briliáns napi áron veszek

Viktor Árpád órás és ékszerész
 Rákóczi-ut 3 (v. Herbst üzlet)

SPORT

NAC—WMFC 7:4 (1:1)

Nagyszerű csatárjátékkal gyűrte maga alá a NAC az országos bajnokságot

Nagyvárad. Saját tud.

Mintegy 5000 főnyi közönség ült körül az Erzsébet-ligeti pályán, amikor Szabados játékező sippelére a következő összeállításban indul a játék:

WMFC: Dósay — Kállay, Szalay — Kaptá, Olajkár, Gere — Fuszak, Marosvári, Kiss II, Dudás, Jávor II.

NAC: Vécsey — Molnár, Onody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

A mérkőzés érdekessége, hogy ez alkalommal mutatkozik be a NAC hírom új szerzeménye, míg a WMFC csapatában mindenki Fuszak játékára a legkíváncsibb. Kezdet után még egy perc sem mulik el, amikor Bodola Tóth III-hoz játszik ki. A szélső elfut, remekül bead, Bodola igazit, Gere belép, de Dudus így is tud löni és a labda a vetődő Dósay alatt a kapu bal sarkában akad meg. 1:0. Kezdet után éledni kezd a csepeli csapat. Juhász dancsolja Marosvárit, a középcsatár maga végzi a mintegy húszméteres büntetőt. Lövése azonban mellé száll. Az 5. percben nagy kavardás támad a NAC kapuja előtt s Onody két izben is remekül ment. Tapsot kap. A 8. percben Bodola átjátssza magát Olajkáron, Sárvári, Tóth III a labda útja. Matyi gyerek centeroz, Bodola véti, Kovács II azonban jól érkezik s szép feje a felső léccélről pattan ki. 10. percben Marosvári indít támadást, Fuszak beadása nyomán Dudás kerül jó helyzetbe, de ront. Vécsey remekül szed le ezután két veszélyes labdát, a közönség tapsorkánál jutalmazza.

A 13. percben Tóth III szalad el, bead, Kovács II középen jó helyzetben kapja a labdát, Szalay azonban annyira nyomja, hogy a nagy helyzetből nem lesz semmi. 16. percben egyenlít a WMFC. Jávor II beadását Onody elvétí, Vécsey is bentragad s Kiss II Dudás elé játszik, aki laposan lö s a labda dőcögve a hálóban köt ki. (1:1).

A gólon a NAC lelkesedik fel s fergeteges támadásba kezd. Tóth III kiszökik, majd Bedclához ad, Dudus átengedi Sárváriknak, aki hatalmas lövést küld alig centiméterekkel a kapu fölé. A 23. percben előbb Bodolának, majd Sárváriknak nyílna alkalmuk a gólszerzésre. A lövéssel azonban egyiknek sincs szerencséje. A 32. percben Tóth Matyi szökik, nehéz helyzetből lö, a labda a felső kapulécéről pattan vissza, Bodola elesípi, újra visszajátszik Tóthhoz s a szélső irtalmatlan lövése az oldalhálóba téved.

A 34. percben Kiss II váratlan kitörése jelent meleg helyzetet a NAC kapuja előtt. Vécsey azonban a laposan sarkratartó labdát remek elvétéssel tolja ki. A 36. percben Dudás tör kapura. Vécsey jöütemben fut ki és akasztja az összekötő lövését, azonban a labda csak Dudásnál marad, aki ha kézzel is, de ment. 11-es. Marosvári fut neki nagy lendülettel, de a lövés a kapulécéről visszapattan, Marosvári érinti, a játékező helyesen, az új szabályoknak megfelelően lefújja.

Fuszak próbálkozik a 40. percben,

szép beadást dob középre, Marosvári és Molnár ugrik érte s a középcsatár csavart feje az azonban csak arra jó, hogy Vécsey újból remekeljen. Mezőnyjátékkal ért véget az első féldő.

Szünet után a NAC fölényben játszik és már a 6. percben megszerzi a vezetést: Sárvári—Bodola összjáték után Bodola Barnához továbbít, aki viszont a középrehúzó Kovács II-t teszi ki, aki mintegy 10 métert nyaral a labdával, majd a 16-osnál rálő

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szakkereskedés, javítása **Asz Tibor,** Széchenyi tér 6.

és a labda félmagasan a jobb sarokba vágódik. 2:1.

Még fel sem ocsudhatnak a csepeli védők, amikor Tóth Matyi remekül elhuz Kállay mellett, a gólvonalon viszi befelé a labdát, majd rálő és a labda Dósay feje felett áttemelve a kapu balsarkába hull. 3:1. Rövid ideig váltakozó játék folyik. Kovács II-nek nyílik jó helyzet, de elnyomják, viszont a csepeliek támadásai csak a NAC háttéréig jutnak el. A 20. perc után hatalmas lendületet diktál mind a két csapat. Ezt az óriási erőfeszítést bizonyítja az a hat gól is, amely nyolc perc alatt esik. A 22. percben egymás között tologat a zöldfehér védelem a kapu előtt. Ez megbosszulja magát, a középrehúzó Jávor II fordulásból kapura lö és az eredmény máris 3:2. A 25. percben Barna Olajkár II-ön áttemelve szökötti Bodolát, aki egyedül tör kapura, Dósay elébeszalad, összekötnek a labda a hálóba gurul. 4:2. A 26. percben Jávor közelről gölt lö. 4:3. A 27. perben a belsőcsatárok összjátéka után Bodola a gólszerző. 5:3. A 28. percben Bodola és Kovács II átjátssza Gerét és Szalayt s az utóbbi most sem hibázza el a

célt. 6:3. A 30. percben nagyszerű összjáték után Tóth Matyi belövi a nagyváradiak hetedik gólját. 7:3.

Dósay megsérül és Olajkár II áll be a kapuba. A WMFC a reklamálásokon most már durvaskodni is kezd. Így is csak a szerencse menti meg Olajkárt, hogy két újabb NAC gól nem születik. Előbb Bodola, majd Barna ront tiszta helyzetből. A 40. percben gyors csepeli lefutás. Perényi elengedi szélsőjét és Jávor II beadását Marosvári közelről a bal alsó sarokba továbbítja. 7:4. A 43. percben Bodola egyedül tör kapura, de végül föléemel.

NYILATKOZATOK

Jeney elnök: Jól küzdött a csapat, nagyszerű mérkőzés volt. Az új szerzeményekkel meg vagyok elégedve.

Rónai edző: Megérdemelten győz-

tünk, az új játékosok beváltak, még néhány edzés s a csapat sokkal jobbat fog nyújtani.

Jávor, a Csepel edzője: Edzőmunkának tekintettük ezt a találkozót, de azt meg kell hagyni, hogy szünet után alaposan belejött a NAC. A bíróról és a határbírákról jobb, ha nem nyilatkozom.

BIRALAT

Egyénileg bírálva a két csapat játékosainak teljesítményét a NAC-hól Vécsey biztos és vakmerő kapuvédőnek bizonyult. A háttérédek megfelelőek, a fedezetsort láttuk már jobban is játszani, a csatársorban Kovács II—Bodola—Tóth „válogatott formáról” tett tanubizonyítást, Sárvári hasznosan, de szürkén mozgott. Barna technikás és eszes játékos, de még bele kell illeszkednie az ötös fogathoz. A Csepel csapatában Dósaynak nem volt jó napja. Olajkár II is sokat bizonytalankodott. Bodola számtalanszor faképnél hagyta. A csapat legjobbjai: Marosvári, Dudás és az agilis Jávor II.

A játékező mindkét fél kárára sokat tévedett, ugyanígy a határbírák is.

Új kerékpárok JAKAB műszerésznél részletre is. Javítások olcsón Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

Ferencváros—Elektromos 5:0 (4:0)

A Sárosi ifjak tüneményes játéka juttatta tovább a zöldfehéreket

Játékező Lantos. Szombaton este háromnegyed 9 órai kezdettel 15.000 főnyi közönség jelenlétében került sor a Ferencváros—Elektromos Szent István Kupa selejtező mérkőzésre. A Fradi jó játékkal könnyen és biztosan nyert. Az első féldőben különösen jó volt a Ferencváros táma-

dósora. Az első gól a hatodik percben esett Sárosi III révén. A 9. percben Sárosi dr. lö újabb gölt, majd ismét Sárosi III következik a 30. percben. A 43. percben Sárosi dr. eredményes. Szünet után a 29. percben Gyetvay állítja be a végeredményt.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

Csütörtökön érkezik Szabó Petár

Nagyvárad. Csütörtökön érkezik meg Nagyváradra a NAC újonnan szerződött edzője: Szabó Petár. A neves edző az elmúlt időben Németországban működött, osztatlan elismerést szerezve a világhírű magyar labdarugásnak. Egész Nagyvárad sporttársadalma nagy várakozással tekint az új edző érkezése elé.

Igy háromra nőtt a zöldfehérek

edzőinek száma, akik mind a csapat felvirágztatásának ígéretei.

vasárnap a Kispest vendégszerepei Váradon

Nagyvárad. Vasárnapi szép győzelmük után a NAC játékosai komoly készülődéshez látnak, hogy szombaton a kolozsvári estifényes mérkőzésen, vasárnap pedig Nagyváradon a Kispest ellen képviseljük méltóképpen a várad „híres” labdarugást.

Szurkoló berkekben nagy örömet keltett a kispesti csapat vasárnapi vendégszereplésének híre.

APRÓHIRDETESEK

Lakás

Központhban 3 szobás lakásomat elcserelelném 2 szobással. Cím a kiadó. ban. 870

Keresünk azonnalra egy-két szobás, mellékhelyiségekkel felszerelt lakást. Ajánlatokat Vegyi- és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál u. 26. Telefon 874

Adás-vevés

Vadászfégyvert 16, vagy 20-as kaliberűt Keskeny-u. 2. fűszerüzletbe. 872

Allati takarmányozásra kiválóan alkalmas szárított burgonya hulladék nagyobb mennyiségben kapható a Vegyi és Élelmiszeripari r. t.-nél, Nagyvárad, Anyos Pál-u. 2-6. Telefon 12-31. 873

Eladók: három szobás beköltözhető ház, gazdálkodásra is alkalmas és több kisebb szobák, telkek. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 875

Eladó háló szoba, jávorfa furnéros. Pál-utca 1., ajtó 3. 869

Cserép hódfarkú használt, több ezer darab olcsón eladó. Szaniszló-utca 11. Portásnál. 851

Jókarban lévő használt perzsa átvető szőnyeget, modern garderooszekrényt keresek. Cím a kiadóban. 793

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 664

KÉRELEMMEl fordulok azokhoz, kik egy elviselt nadrágot tudnának nekem juttatni. Diák vagyok, de nyáron dolgozom, hogy anyámon segísek. Egyetlen nadrágot befogtam munkába. Vasárnap templomba sem mehetek. Tisztelettel arra kérem a jószívű embereket, hogy valami vicselt férfi nadrágot juttatni szíveskedjenek. Cím a kiadóban. 864

ZONGORA sürgősen bércadó. Megtekinthető: Szacsay-utca 35. sz. alatt. Dankó Ferencné.

Allást keres

Házakhoz mosni, vasalni olcsón ajánlkozom. Mezeiné, Szigligeti-utca 9. szám. 868

Allást keres 26 éves 4 középiskolát végzett, gépiráshoz értő szegény leány, bármilyen irodai munkát vállal. Esetleg más alkalmazást is elfogad. Ajánlatokat a kiadóba. 852

Allást nyec

Elarusító keresztény 3-4 középiskolát végzett felvétetik a Musica cég-nél, Rakócziut 11. 871

BORBÉLYSEGÉD azonnal beléphet állandó munkára. Főris, Teleki-utca.

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS felvétetik a Szent László-nyomdába Szilágyi Dezső-utca 5 szám.

RIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.